

Polazník

Noviny
obce Papradno

Ročník XIII

3/2015

október

Štvrťročník

Jesenné časy

Vydýchli sme si po úmorných horúčavách, aj keď nám teraz príjemné slnko už trochu chýba. Nájde sa však ešte dosť slnečných lúčov babieho leta, ktoré nám pohladia dušu a doprajú nám pozberať úrodu, urobiť výlety do farebnej prírody. Hubári dúfajú, že príde aspoň na jeseň ich čas a budú sa môcť zásobiť.

Tešme sa z každej príjemnej chvíle, milého stretnutia, potešenia z jesene.

Miroslav Mikyta na 1. ročníku Papradňanského boľceňu.

Slovo starostu

**Vážení spoluobčania,
milí čitatelia Polazníka,**

ostatné slovo starostu som končil prianím krásneho leta, dovoleniek a prázdnin. Krásne leto nám vyšlo a verím, že dovolenky a prázdniny boli nezabudnuteľné, plné krásnych zážitkov. Určite by každý prijal toho oddychu a leňošenia viac, no príslovie „Bez práce nie sú koláče“ platí, tak oddýchnutí pokračujeme v každodennom kolobehu práce a povinností.

Poslanci zasadali

Plánoval som, že nebudem poslancov cez prázdniny zvolávať na zastupiteľstvo, nech si odpočinú, no proces registrácie nového Centra sociálnych služieb obce Papradno a tiež možnosť rekonštrukcie verejného osvetlenia, o ktorých som nemohol sám rozhodnúť, nás prinútili zasadať. Na zá-

klade súhlasu zastupiteľstva som v spolupráci s firmou IMAO zabezpečil projektovú dokumentáciu a svetelno – technický posudok, ktorý je k tomuto projektu financovaného z eurofondov potrebný. Celý projekt je už spracovaný, žiadosť o dotáciu na Ministerstve hospodárstva podaná a tiež rozbehnutý proces verejného obstarávania dodávateľa, tak už len zostáva veriť, že nám bude projekt schválený. V prípade realizácie budú vymenené všetky svetlá za LEDkové a navýšime počet svetelných bodov asi o 140, no aj pri takomto navýšení prinesie projekt úsporu 54 % zo súčasných nákladov. Financovanie je v pomere 95 % eurofondy a 5 % z nášho rozpočtu.

Nové Centrum sociálnych služieb obce Papradno je už zaregistrované, požiadali sme Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny o dotáciu na chod zariadenia, proces delimitácie kompetencií a majetku je takmer na konci, no zostáva doriešiť sumu približne 85 000 €, ktorá aj po ekonomických odpi-

Miroslav Košút

Jeseň

*Teraz práve
akoby pestrofarebné more,
pluky pochodujúcich dušičiek,
ktoré onedlho budú.*

*Hnedá farba
pooraných rolí,
sýta mladá zeleň naľavo,
farebné ohníky na stráňach.*

*V lete zelená riava
valiaca sa cez kopec,
teraz stoický pokoj
odpočívajúcich pútnikov.*

soch figuruje v majetku v náš neprospech. Dúfam, že sa nám podarí nájsť s vedením Trenčianskeho samosprávneho kraja riešenie vyrovnanie tohto rozdielu, ktoré je prijateľné pre obidve strany. Za pomoc pri zriaďovaní centra a všetkých administratívnych záležitostí by som chcel poďakovať Ing. Věre Lališovej.

Tiež finišuje proces spracovania nového územného plánu a už som podpísal aj zmluvu na refundáciu 80% oprávnených nákladov na tento plán, čo znamená, že podstatná časť nákladov nám bude pri dodržaní časových termínov štátom refundovaná, čo ma teší, nakoľko to nie je malá čiastka a môžeme za ne ešte niečo v obci urobiť.

Kanalizáciu

všetci nevyužívame

Určite ste si všimli reklamu v televízii, ohľadom napojenia na verejnú kanalizáciu a mrzí ma, že zo všetkých obcí Papradnianskej doliny máme najnižšiu pripojiteľnosť. Treba si už uvedomiť, že kanalizácia je vybudovaná a sme povinní ju využívať. Prípojky niekto zaplatil a nevyhodil tie peniaze preto, aby boli zakopané v zemi. Prispôsobuje sa k tomu aj legislatíva a žiť v domnieke, že keď som doteraz púšťal odpadové vody do žumpy a žumpu potom na roľu, alebo počas dažďa do rieky je mylné a nesie to aj riziko, že za takéto nakladanie s odpadovými vodami sa budú platiť vysoké pokuty. Treba komunikovať s Považskou vodárenskou spoločnosťou o spôsobe napojenia,

Pokračovanie na str. 2

Slovo starostu

Pokračovanie zo str. 1

nakoľko v blízkej dobe dostaneme od PVS zoznamy nehnuteľností, ktoré nie sú napojené na kanalizáciu a budú musieť dokladovať, kde končí odpadová voda z nenapojeného domu. Určite sa bude preverovať taký nevysvetliteľný jav, keď mesiac neprší a v kanáli pri ceste občas tečie voda. Stačí sa nadýchnuť a je jasné, že to nie je žiadna dažďová ani podzemná voda. Súčasná technika bez problému dokáže nájsť tento „zázračný“ prameň.

Meteo stanica monitoruje

V spolupráci s TSK sme namontovali monitorovaciu meteo – stanicu aj s kamerou pri predajni Jednota na hornom konci (bývalý Saboš). Bude slúžiť na monitorovanie počasia a hlavne v zimnom období prispeje k operatívnej zimnej údržbe na hlavnej ceste, nakoľko údaje sú prenášané priamo na dispečing k cestárom.

Kameru dokážeme využiť aj na monitorovanie vozidiel vyvážajúcich odpad do hôr.

Letné kino osviežilo, traktory pobavili

Počas letných piatkových večerov sme skúsili premietanie filmov na amfiteátri a som rád, že návštevnosť stúpala z týždňa na týždeň. Príjemne som bol prekvapený, že tieto filmy a atmosféra letného kina prilákala aj tých skôr narodených. V súvislosti s kultúrnymi akciami sme si s poslankyňami všimli jeden rodinný pár, ktorý nás milo prekvapil svojou účasťou na každej akcii a určite pre nich pripravíme príjemné prekvapenie aj my na hodoch v novembri.

Vydarenou akciou, ktorá vďaka dobrovoľným hasičom a Anne Benikovej pozitívne zviditeľnila Papradno v širšom okolí a verím, že pobavila aj vás, bola súťaž doma robených traktorov „Papradňanský boľceň“.

Príjemnú atmosféru trochu narušila nehoda, ktorá vyzerala hrozivo, na šťastie dopadla dobre a do budúcich ročníkov priniesla ponaučenie aj pre divákov. Vďaka patrí aj Vílovi Jurčíkovi a Mirovi Mikytovi, ktorí reprezentovali Papradno a dúfam, že budúci ročník bude ešte silnejšie zastúpený našimi jazdcami.

Nenavyšujme odpad, priplátíme si

Firma Strako končí s vývozom komunálneho odpadu, tak v najbližšej dobe rozbehneme výberové konanie na túto službu a budeme sa snažiť o výber firmy, ktorá dokáže pozberať popolnice aj v tých miestach, ktoré Strako nebrali a museli sme to riešiť kúpou malého smetiarskeho auta do obce. Tým odpadne prekladanie komunálneho odpadu na zbernom dvore a aj veľa problémov, ktoré s týmto zväzáním a prekladáním vznikali.

Podľa predbežných informácií, ktoré mám, sa bude zvyšovať aj poplatok na skládke v Mikšovej, tak sa musíme pripraviť na zvýšenie poplatkov za smeti do budúceho roka. Túto sumu dokážeme do určitej miery všetci ovplyvniť, no podľa toho množstva stavebného odpadu, plastov, hliny či trávy a kamenia, čo hádzeme do kontajnerov, si ju sami posúvame smerom hore. Momentálne beží rekonštrukcia WC v kultúrnom dome, ktorá vás dúfam milo prekvapí, meníme strešnú krytinu na tribúne TJ, ktorá zatekala a kým padne sneh, chceme vybudovať nové vonkajšie toalety pri tribúne telovýchovnej jednoty. V súvislosti s výmenou strešnej krytiny na tribúne chcem poďakovať Romanovi Váchalikovi, Michalovi Lališovi, Ľubovi Martincovi, Vladovi a Jarovi Sučíkovcom, ktorí starú strešnú krytinu v rámci svojho voľného času demontovali.

Srdečne vás pozývam na kultúrne akcie, ktoré pripravujeme a hlavne na obecné hody, ktoré by mali byť oslavou celej obce a na ktoré pripravujeme v spolupráci s naším Podžiaranom a ich šéfkou Lenkou bohatý kultúrny program.

Ing. Roman Španihel

Kvapka nádeje

Dňa 7. augusta sa 33 občanov Papradna aj Brvnišťa rozhodlo pomôcť ľuďom, ktorí to potrebujú a prišli do kultúrneho domu v Papradne darovať krv. Darcov bolo nakoniec 30 a všetkým patrí naše poďakovanie.

Krv darovali: Erika Hojdiková, Ing. Stanislav Lališ, Peter Lališ, Martina Gughová, Miroslav Zdurienčík, Stanislava Zdurienčíková, Eva Harvánková, Martina Chovančíková, Mária Váchaliková, Anna Jánošíková, Bohumil Priedhorský, Laco Melicherík, Milan Koban, Boris Balušik, Jozef Kališík, Miroslav Hřebičiková, Miroslava Hřebičiková, Ivan Hamárik ml., Ján Dubový, Emília Zdurienčíková, Andrej Burianec, Renata Beniková, Miroslava Zboranová, Viliam Lejčík ml., Ľubo Babiari, Eva Žilínčíková, Mária Čvábková, Miroslav Martinec, Jakub Gablík.

Poďakovanie patrí aj organizátorom, starostovi obce, Ofge Klabníckovej a majiteľom M-baru, ktorí darcom pripravili občerstvenie.

Matričné okienko

Zomreli

Ladislav Holjenčík (1938)	12. 7.
Alojz Mituník (1922)	30. 7.
Aľžbeta Bednárová (1930)	16. 8.
Karol Hřebičík (1938)	4. 9.
Ing. Pavel Balušik (1960)	8. 9.
Juraj (Rudolf) Hroško (1930)	12. 9.
Ondrej Hanajík (1930)	27. 9.

* Víťame vás

Matias Palko	29. 6.
Mia Mrázová	10. 9.

Svadby

*Vaša láska, sľuby, snenia,
doterajšie priateľstvo,
nech sa od dnešného dňa
zmení v to najkrajšie
manželstvo.*

31. 7.

Ing. Milan Marguš
Júlia Hikaníková

14. 8.

Štefan Balušik
Emília Šamajová

5. 9.

Andrej Moravík
Mgr. Petra Palková

12. 9.

Peter Lališ
Jana Badačová

19. 9.

Jaroslav Fojtík
Ing. Mária Turičíková

V našej obci

Bolo

Filmy v amfiteátri

Novinkou tohto leta v našej obci bolo premietanie filmov v amfiteátri počas júla a augusta. Kedže počasie prialo, mohli sme si pozrieť filmy ako napríklad komédiu *My sme Millerovci*, romantickú komédiu *Tvoj snúbenec, môj milenc*, akčný film *Muž na hrane*, či českú komédiu *Hodinový manžel*. Letné filmové večery boli jednoznačne skvelým spretrením prázdnin a zároveň aj formou oddychu a tešíme sa, že takýto typ podujatia mal v Papradne pozitívnu odozvu, o čom svedčí aj pomerne početná účasť. Amfiteáter našiel okrem hudobných podujatí aj takýto výborný účel využitia, za čo by sme chceli poďakovať tým, ktorí sa podieľali na realizácii letného večerného premietania starostovi obce a Petrovi Lališovi, a takisto aj tým, ktorí prišli a vytvorili skvelú atmosféru.

3. júla

predstavitelia obce na čele so starostom slávnostne uvítali zápisom do pamätnej knihy deti narodené v II. polroku 2014 a I. polroku 2015. Rodičom bol odovzdaný pre deti darček – vkladnú knižku so sumou 170 eur.

22. – 23. augusta

sa uskutočnil XIII. ročník JAZDECKÝCH HIER na agrofarme Koliba Papradno. Viac na str.11.

6. septembra

zorganizovali dobrovoľní hasiči Papradna traktorovú šou Papradnianský bolceň. Viac na str. 11.

Sú medzi nami

Viete o niekom šikovnom, zručnom, nadanom alebo talentovanom, o ktorom by sme mali vedieť aj my?

Napište nám na našu e-mailovú adresu: Papradnofb@gmail.com.

Inzercia:

Oprávim šijacie stroje, naostřím nože, nožnice.

Papradno 514, 0948/045424

Príďte si zacvičiť

Pozývame všetky dievčatá, ženy, prípadne aj záujemcov mužského pohlavia, aby si prišli zacvičiť do telocvične Základnej školy v Papradne. Cvičiť sme začali od 16. septembra, každý pondelok, stredu a piatok o 18.00 h. Tešíme sa na vás, stretne sa v telocvični a „Pohybu zdar!“

Bude

11. októbra

v estrádnej sále KD Papradno bude **od 12. h výstavka ovocia a zeleniny** z plodov práce v záhradkách našich občanov. **Od 15. h** pozývame do kinosály na kultúrny program, ktorý si pripravili žiaci MŠ, ZŠ a FSK Podžiaran v **Mesiaci úcty k starším**.

17. októbra

Prezentácia knihy Márie Gáborikovej „Zvedavé húsky“, kinosála KD o 14.00 h.

31. októbra a 1. novembra

budú na Kolibe Papradno už tradičné poľovnícke hody. Na špeciality z diviny pozýva majiteľka farmy s kolektívom.

29. novembra

starosta obce a poslanci obce Papradno pripravujú už teraz Ondrejovské hody. V sobotu dopoludnia bude v priestoroch pri obecnom úrade, amfiteátri, KD a ZŠ dedinská zabíjačka s predajom zabíjačkových výrobkov, stánkový predaj. Po slávnostnej omši v kostole bude v kinosále KD kultúrny program a večer zábava v estrádnej sále. Program Ondrejovských hodov upresnia plagáty a hlásenia v miestnom rozhlase.

5. decembra

zavíta na Kolibu Papradno Mikuláš a bude dozerat' na Mikulašskú zabíjačku. Deti MŠ a ZŠ navštívi Mikuláš v pondelok 7. decembra.

13. decembra

sa uskutoční v kinosále KD o 15. h vianočný koncert žiakov Súkromnej umeleckej školy Pov. Bystrica, pobočka pri ZŠ Papradno, ktorú vedie Mgr. Juraj Šípek.

27. decembra

koncert „Čaro Vianoc“ v rímskokatolíckom kostole v podaní FSK Podžiaran bude spespením vianočného obdobia.

Folk & Country u susedov

FSK Bukoviny v spolupráci so spolkom ROTARVARK a obcou Brvnište usporiadala v auguste po prvýkrát Folk & Country večer pod Holým vrchom, v ktorom sa predstavili aj naši hudobníci Martina Říčková, Jaro Bubel a v neposlednom rade aj brvništisko-papradňanské zoskupenie B+P Band v zložení Vlado Gáborík, Ľuboš Harvánek, Anton a Jozef Zdurienčíkovi. (dm)

Ródeo na býkovi na Jazdeckých hrách.

Starí páni futbalisti spolu s našimi folkloristami každoročne utužujú vzťahy v Jankoviciach na Morave, nebolo tomu inak ani tento rok v júli.

Ďakujem Bohu za dar rehoľno-misionárskeho povolania

Do Afriky som priletela vlni 8. júla. Prvé dva mesiace som bola v hlavnom meste v Pretórii, kde je náš regionálny dom. Pretória je obrovské mesto. Čudovala som sa, že tam vidím viac bielych ľudí – Afrikáncov než čiernych Afričanov.

Začiatky

V septembri 2014 som sa premiestnila do Limpopo provincie, kde máme menšiu komunitu v London Mission. Učím na základnej katolíckej škole prvákov. Školu tu založili naše sestry pred piatimi rokmi. Deti sú tu úžasné. Ráno, keď prichádzam do školy, z diaľky na mňa kričia „siste Viera“ a bežia mi oproti. Keď ma videli prvýkrát, chytali ma za ruky, tvár a pýtali sa ma, či je to farba, prečo som taká biela. Hladkali moje vlasy a hovorili mi, že som princezná. Na všetkých školách deti povinne nosia uniformu. Každá škola má inú uniformu. Podľa toho vedieť, do ktorej školy dieťa chodí. Školy sú však ďaleko, a preto sa deti vozia do školy taxíkmi, niektoré z nich však chodia pešo.

Pomáhajú nám, my chceme im

Ľudia sú tu veľmi milí. Hoci toho veľa nemajú, vždy sa podedia. Pomôžu, keď niekto potrebuje pomoc. Zažila som to na vlastnej koži. Raz sme boli navštíviť jednu rodinu, kde zomrela matka. Cesty v dedinách sú však vo veľmi zlom stave a nám sa cestou pokazilo auto. Nevedeli sme, čo robiť. Zrazu znenazdajky pribehol jeden muž, pýtal sa, čo sa nám stalo. Potom zavolať chlapcov z dediny, ktorí nám pomohli opraviť auto. Videla som ich prvý raz. Ľudia tu majú veľkú úctu k nám sestram, pretože vedia, že sestry pomáhajú chudobným. Hovorila tu svojim jazykom - sepédi. Ja som sa zatiaľ naučila len pár slov. Keď idete po ceste a stretnete niekoho, vždy pozdravia: *Tovela – ahé – lekáj – rehóna- rehóna lekaj*. To je ich pozdrav. Dovidenia sa povie *Ulukile*.

Cenia si zvieratá

Keď idete autom po ceste, musíte dávať pozor, aby ste nezrazili nejaké zviera, pretože všade po ceste je veľa kráv, kôz, somárov, prasiatka, sliepky... Prvýkrát, keď som to videla, čudovala som sa, prečo všetky zvieratá behajú voľne po ceste, všade, kde sa im zachce, nikto ich nestráži. Neskôr som sa však dozvedela, že na okolí je niekto, kto všetko pozoruje. Ak sa náhodou pokúsíte ukradnúť nejaké zviera, hneď ten človek pribehne.

Kravy majú pre tunajších ľudí vysokú hodnotu. Keď sa chce chlapec oženiť, musí zaplatiť veľa peňazí za dievča alebo dať veľa kráv rodine dievčaťa. Ľudia sú tu ale väčšinou chudobní, nemajú toho veľa, a preto tu je veľa slobodných matiek. Je tu veľa mladých dievčat, ktoré už v šestnástich rokoch majú dieťa. Je však zaujímavé, že rodina dievčaťa pomáha vychovávať dieťa. Dievča chodí naďalej do školy a matka, babka alebo teta sa stará o dieťa. Deti sú pre nich veľkým požehnaním.

Jedia skromne

Strava je tu jednoduchá. Každý deň si varia – „pori (bochové)“ - je to kukuričná kaša. To je ich každodenný pokrm. V nedeľu kto má peniaze, varí pori, kapustu a kurča. Všetko jedia rukami. Nie všetci ľudia majú v dome elektrinu, preto chodia každý deň do buše po drevo na oheň. Fascinujúce pre mňa je, že ženy všetko nosia na hlave – drevo, tašky, nákup, vedrá... To si neviete ani predstaviť, čo všetko dokážu uniesť na hlave a nič im nespadne. Ak má žena dieťa, nosí ho na chrbte, aby ruky mala voľné. Na okolí je veľa fariem, kde pestujú pomaranče, grapefruity, citróny, banány, avokádo, mango. Ľudia, ktorí chcú pracovať, sa zamestnávajú na týchto farmách. Väčšinou však muži sedia doma, na ceste, pred domom a pijú ich tradičný alkohol – „amarula“.

Pozor na hady

Všade okolo nás je buš. Keď sa prechádzam, musím dávať pozor, lebo je tu veľa jedovatých hadov. Prvýkrát, keď som videla hada na našich dverách, nevedela som aký je to druh, vytiahla som môj fotoaparát a odfotoila

som si ho. Potom som zobrala palicu a odhodila hada do záhrady. Na druhý deň, keď som fotku ukázala v škole učiteľom pozerali na mňa, že som mala veľké šťastie, že sa mi nič nestalo, pretože to bol jedovatý had a prikázali mi, aby som to už nikdy nerobila. Inokedy, keď som varila a mala som otvorené dvere na kuchyni, zrazu začal štekať náš pes. Pozrela som sa von a meter odo mňa na strome bol green mamba – je to veľmi jedovatý had. Hneď som zavolala na spolusestru, tá chlapov, ktorí hada zabil. Druhýkrát, keď som sa vracala zo školy domov, videla som pred dverami hada. Keď som prišla bližšie, otočil sa na mňa a začal sa stavať – bola to totiž kobra. Veľmi som sa zľakla, ale našťastie dobehol náš pes, začal štekať a kobra zmizla. Tiež je tu veľa škorpiónov. Minulý týždeň, keď som sa išla pomodliť do našej kaplnky, pozriem na zem a tam veľký škorpión. Zavolala som na sestru a škorpióna sme zabil. Naozaj stále musíte byť v strehu, pozerat' všade okolo seba, či tam niečo nie je.

Striedanie dažďov a sucha

Počasie je tu veľmi horúce. Strieda sa tu obdobie dažďov a obdobie sucha. Momentálne je tu obdobie sucha, päť mesiacov nepršalo. Máme tu veľký problém s vodou. Všetko je suché, nič nerastie. Vodu si musíme kupovať – privážajú nám ju v cisternách. Aby sme ju mohli piť, musíme si ju predtým filtrovať.

Zo života

Keď niekto zomrie, postaví pred domom veľký stan, aby všetci vedeli, že niekto zomrel. Celý týždeň sa ľudia chodia modliť pod stan, prinášajú je-

dlo, peniaze, drevo na oheň... Deň pred pohrebom v piatok sa slúži omša, ak zomrel katolík. Ak zomretý nebol katolík, konajú sa modlitby. Potom celú noc ľudia zostanú v stane a modlia sa a spievajú až do rána. V sobotu skoro ráno je pohreb. Prídu ľudia z dediny a z okolia, všetci pekne vyobliekaní. Každá žena na pohrebe musí mať zahalené vlasy, je to ich zvyk. Po pohrebe zostanú všetci na obed. Nikto sa nikde neponáhľa, každý má veľa času na všetko. Keď sa s niekým mate stretnúť o desiatej hodine, príde o jedenástej. Prvýkrát, keď som išla na omšu, ktorá mala byť o deviatej hodine, čudovala som sa, že nikto nie je v kostole. Všetci prišli o desiatej. Afrika je naozaj zaujímavá krajina, má svoje čaro, ktorým si vás postupne získa.

Obnovené sľuby

Ešte sa podelím s vami s mojou radosťou. V Pretórii som 15. 8. 2015 po štvrtýkrát obnovila moje sľuby spolu s jednou juniorkou z Afriky. Zároveň bola posviacka našej novej kaplnky v regionálnom dome. Hlavným celebrantom bol otec arcibiskup z Pretorie William Slattery OFM. Bola to veľmi krásna slávnosť, na ktorej sa zišlo veľa ľudí z okolia a tiež naše sestry z Botswany a Zambie.

Ďakujem Bohu za dar rehoľno-misionárskeho povolania, za to, že som tu v Afrike, že môžem spoznať inú kultúru, iných ľudí. Ďakujem celej mojej rodine, mojim spolusestrám z našej kongregácie, všetkým priateľom a známym, ktorí ma na tejto ceste podporujú svojimi modlitbami a obetami. Všetci mi tu strašne chýbate, ale nosím Vás vo svojom srdci.

Sestra Viera Klabníková, spS

Jednota dôchodcov z Papradna bilancuje

Na konci každého kalendárneho roka bilancujeme a hodnotíme svoju prácu. Pochvalu si zaslúžia všetci členovia. Snažia sa aktívne žiť, utužovať si zdravie a byť užitočnými aj vo svojich rodinách. Často sa vyberieme jednotlivito alebo spoločne na vychádzku do prírody, kde si aj opečieme prinesené pochúťky. Taktiež sa zúčastňujeme rôznych podujatí ako boli: mikulášske posedenie na Kolibe, organový koncert v miestnom kostole na počesť zosnulého organistu Ignáca Lališa. Boli sme na jednodňovom výlete v Ražejkých Tepliciach, kde sme vyskúšali liečivú silu siedmich bazénov. Päť členiek sa vybralo na pobyt do kúpeľov Nimnica, aby si oddýchli po celoročnej práci.

Nela Turičiková

čie I. Harišová. Nezabúdame ani na našich nemocných členov a osobnými návštevami ich chceme aspoň trochu potešiť a spríjemniť im ťažké chvíle. Takéto aktivity a výborné spoložitie v našom kolektíve by sa uskutočňovalo veru obtiažne bez aktívnej finančnej pomoci niektorých menovaných ako aj nomenovaných sponzorov. Ďakujeme Jaroslavovi Balušikovi a ďalším. Do budúcnosti si dávame záväzok pomáhať v obci a reprezentovať ju v rámci našich síl. Navzájom si poprajme ešte dobré zdravie a nech nám elán do života v dobrom kolektíve ešte dlho vydrží.

B. Beniková

Tip na výlet

Leto bolo ako stvorené na vychádzky do prírody. Jednou z mnohých bola aj púť k novopostavenej kaplnke na Tomášovej. Všetci, ktorí sa zúčastnili posvätenia tejto kaplnky, mohli obdivovať šikovné ruky Ivana Klabníka, ktorý zo starého stromu vyrezal takúto krásu.

Čože je to sedemdesiatka!

Povedali sme si my, bývalí žiaci základnej školy v Papradne. Rozhodli sme sa, že uskutočnime už 5. stretnutie spolužiakov. Zorganizovala to Helena Kožúriková-Macháčová a pomáhala aj Helena Cyprichová-Brezničanová.

Prvého augusta 2015 vchádzame do školy, ale v menšom počte ako v roku 1960 a 1961, keď sme končili 8. a 9. triedu. Pred školou sme si urobili spoločnú fotografiu, pozreli si izbu tradícií založenú zásluhou riaditeľky Heleny Janasovej a učiteľky Bulíkovej. Sprevádzala nás Erika Piačková. Stretnutia sa zúčastnilo len 14 spolužiakov, privítali sme z učiteľov Gajdošovu a obľúbeného fyzikára Papíka.

Už cestou zo školy bolo o čom rozprávať. V Grunte nás čakalo vynikajúce pohostenie, výborne sa o nás staral Ľuboš Lališ. V príjemnom prostredí sme sa cítili dobre.

Spomienkami sme si pripomenuli detstvo. Boli sme prvé povojnové deti, narodené v rokoch 1945 - 1946. Ešte bola bieda, tak sme museli aj doma pomáhať, ale voľné chvíle patrili športu, pohybu a rôznym krúžkom. Učítelia nám pomáhali, usilovali sa vychovať z nás statočných ľudí s vedomosťami, zodpovednosťou a slušným chovaním. Nechýbal ani príkaz: Ukáž, či máš ruky čisté!

Uctili sme si minútu ticha ich pamiatku, aj spolužiakov, ktorí nás predišli do večnosti.

V 6. triede pribudli žiaci zo školy z Podjavorníka, bývali v internáte v starej škole. Už v osmičke niektorí spolužiaci odchádzali na stredné školy a učňovky. Ostatní v nádeji, že si vyberieme svoje povolanie, sme pokračovali v deviatke.

Rozprávanie sme spestrili aj spevom. Najúspešnejšou bola pieseň: Hore tým Papradnom rovná cestička. To je v dnešnej dobe pravda, lebo niektorí vodiči ju považujú za rýchlostnú. Blížila sa 22 hodina a my sme sa lúčili so sľubmi, že sa ešte stretneme o pár rokov. Vďaka všetkým, ktorí nám boli ústretoví.

E. Počiatková

Kaníkova mliekareň

Niekedy sa v podjavornických osadách udiali výnimočné počiny a nikto by nepredpokladal, že v tak skromných podmienkach by sa mohli udiat. Niektorí ľudia z podjavornických lazov totiž mali obdivuhodného podnikateľského ducha. Nemali žiadne vzory, žiadne príklady v iných, žiadne návody, žiadne podnikateľské zámery, ktoré by si mohli naštudovať, žiadne vyššie vzdelanie, alebo dokonca vôbec žiadne vzdelanie, a predsa vedeli, ako na to. Jedným z takýchto podnikateľov samoukov v skromných pomeroch Podjavorníka bol istý Ľudvík Kaník. Bolo to ešte v časoch, keď dnešné babky, čo už majú vnúčatá, boli len malými deťmi. Jeho podnikanie bolo založené na jednoduchej, ale priam geniálnej myšlienke. Využiť produkt, ktorého mali aj chudobní ľudia Podjavorníkom dostatok. A prostredníctvom ktorého by mohol pomôcť sebe a svojej rodine, ale aj ostatným ľuďom Podjavorníkom, ktorí vtedy nemali možnosť pravidelného zárobku, a teda mnohí nemali prakticky žiadnu možnosť dostať sa k peniazom. Takmer v každom dome v tých dobách chovali minimálne jednu kravičku, a teda v každom dome mali relatívny dostatok mlieka.

A v tom bola tá úžasná, priam geniálna myšlienka. Vykupovať od ľudí prebytky smotany, z nej vyrábať maslo, nájsť odberateľov a dodať im ho včas v požadovanom množstve a zodpovedajúcej kvalite.

Život vo vlastných rukách

Ľudvík žil v osade Křížel a pochádzal – ako prakticky všetci ľudia v tých časoch v Horách – zo skromných pomerov, zo šiestich detí. Na Křížli žil ešte jeho druhý brat, ktorého pre menšiu postavu volali familiárne Ščefko Kaníček, akože malý Kaník. Ľudvík s manželkou Jozefínou, ktorú každý poznal pod familiárnym menom Jezofka Kaníková boli posledný manželský pár, čo spoločne dožili na Křížli v pôvodnom, starom spôsobe života, spoločným gazdovaním a hospodárením, na konci života už v rozsahu primeranom ich veku. Prímenie Kaník pochádza po niektorých predkoch, ktorí pochádzali z Brvnišťa, babka sa

údajne volala Kaníková a podľa nej vznikla táto prezývka. Inak pochádzal zo starej vetvy s menom Šamaj, ktorej predok údajne pravdepodobne mohol byť zakladateľom osady Křížel. Bol to statočný človek, jeden z tých obdivuhodných horalov, čo sa vedeli postarať nielen o seba, ale ešte pomôcť aj druhým. Ľudia o ňom len v dobrom hovorili. Dokonca ani v tých časoch, keď svoje podnikanie rozvinul do najširších rozmerov, na neho nenadávali a nezávideli mu, čo býva všeobecne medzi ľuďmi nezvyklé.

V čase vojny

Ako takmer každý obyvateľ podjavornických osád zažil na vlastnej koži aj konfrontáciu medzi Nemcami a partizánmi počas II. svetovej vojny. Raz sa ocitol kdesi pred Ostravicami a gardisti (členovia Hlinkovej gardy, vtedajší spolupracovníci, nazývaní aj prisluhovači Nemcov

z radov Slovákov) na neho mierili samopalmi, aby im ukázal, kde sa skrývajú partizáni. On ich naschvál a vedome nasmeroval opačným smerom. Zakrátko nato prišiel nemecký veliteľ na sajdke (motorke s vedľajším sedadlom) a prikázal gardistom, aby ho pustili, že oni prenasledujú partizánov, nie civilistov. Neskôr po nejakom čase mu domov prišlo poďakovať sedem partizánov, že im zachránil život...

S citom pre vzdelanie

K podnikaniu ho možno doviedlo aj to, že veľmi túžil dať svojim deťom vzdelanie. Nakoniec sa mu všetky podarilo poslať do škôl. Keď boli deti malé, rozprával im rozprávky. Keď boli väčší, učil ich brať život vážnejšie. Rozdal im tužku a papier a učil ich počítat' a násobiť. Hovoril, že malé počty ich naučí, ale ostatné veci sa musia sami naučiť. Keď už boli kalkulačky, tak prízvukoval: „Vy musíte vedieť počítat', nie kalkulačka“. Bol hrdý a poctivý. Nepripadalo do úvahy niečo si požičať, alebo od niekoho niečo pýtať. A k tomu prirodzene viedol aj svoje deti. Jeho deti si pamätajú, že ich nikdy nebil a nikdy sa s nikým nevadil.

Mlieko, maslo, smotana

Podnikanie s mliekom a smotanou začal doma na Křížli. Neskôr, keď zarobil prvé peniaze, rozvinul túto myšlienku a kúpil stroje na spracovanie mlieka a smotany. Potom, aby bol ústretový k svojim dodávateľom zo všetkých osád Podjavorníka, presunul svoju mliekareň do centrálnej časti Podjavorníka. Určitý čas ju údajne podľa niektorých informácií prevádzkoval u Bednára Pri škole. V budove, kde bola krčma, na mieste

oproti hornej časti hotela, kde dnes stoja nové drevodomy. Svoje podnikanie začal tak, že najskôr skupoval mlieko na Křížli. Neskôr sami dodávatelia z osád nosili mlieko k nemu. On vykúpil smotanu. Na odstredovacom stroji odstredil smotanu z mlieka a mlieko si mohli zobrať späť a použiť ho ešte pre svoju potrebu. Zo smotany potom vyrobil maslo a to predával. Najskôr na chrbte nosil výrobky na Moravu blízko za Javorníkom. Vtedy sa viac chodilo na Moravu ako do Papradna. Aj na nákup, aj na suroviak, denaturovaný lieh na prípravu alkoholu na domáce použitie, alebo k doktorovi. A preto tam prirodzene mal aj odberateľov. Moraváci veľmi chválili jeho maslo, že sa jedná o najlepšie maslo v širokom okolí. Neskôr si kúpil bicykel a vyrobené maslo vozil až na Ostravsko, spolu s domácimi vajčkami, o ktoré neskôr rozšíril svoj sortiment, ktorý ponúkal. Aj pre podnikanie s maslom mu na istý čas prischla druhá prezývka Masláč.

A jeho dcéry volali Masláčky. Po rokoch s týmto podnikaním prestal, lebo dobou sa pomery zmenili. Stále menej ľudí hospodáril s dobytkom a mnohí si našli robotu vo fabrikách na Morave alebo v Bystrici. Tiež postupne na Slovensku vznikali spracovateľské továrne na spracovanie mlieka, ktorým sa ťažko konkurovalo. Tak ako postupne poklesol dopyt po jeho výrobkoch, postupne sa zabudlo aj na podnikateľskú prezývku Masláč a Kaník navždy zostal Kaníkom po svojich predkoch.

Bolo by dobré nezabudnúť na človeka s výnimočným nápadom. A zachovať myšlienku na neho aj pre budúce generácie.

Je možné, že o sto rokov nejaký potomok bude hľadať svoje korene a zostavovať svoj rodokmeň, a objaví v starých archívoch akejsi vtedajšej jednoduchej a primitívnej sieťovej Internet úžasné starosvetké noviny, síce lokálnej pôsobnosti, ale svojim pojmami priam svetového formátu.

Objaví Polazníka v elektronickej podobe a nájde aj článok o svojom prapradedovi Kaníkovi, nazvaný príznačne Kaníkova mliekareň.

Lesné robotníčky z Podjavorníka

V horských a podhorských osadách nebolo na výber zamestnať sa. Jedinou možnosťou bola práca „u lesvo“. Muži pomáhali pri ťažbe dreva a ženy ako lesné robotníčky mali pridelenú prácu pri stromčekoch od zasadenia až po preriezávku. Na Košiaroch bola budova Polesia, odtiaľ dostávali pokyny.

Schádzali sa ráno „pri škole“, tam vystúpili z autobusu aj robotníčky z Papradňanskej doliny. Lesáci doviezli stromčeky na sadenie. Každá si do rohovej plachty naložila zviazané sadeničky, založila na chrbát batôžek a opierajúc sa o motyky odchádzali aj niekoľko kilometrov pešo na určené miesto.

Chvíľami kráčali mlčky, zas sa zarozprávali, navzájom si radili, aj žarty hovorili. Chodníčkami si vykračovali do kopcov alebo len priami (kde mala lesná zver svoje chodníky), pokračovali lúkami a rúbaniskami. Hájny im určil rozlohu a išiel kontrolovať svoj revír.

Rozostavané vedľa seba kopali jamky do kamenitej zeme, aby sa všetky sadeničky ujali. Pri chvíľach oddychu si spievali krásne piesne.

Ich pracovné oblasti boli až po Javorníky. Vedeli, kde rastú čučoriedky, jahody-trávničky, ma-

liny, liečivé bylinky, chránené rastliny a huby. Nosili si odtiaľ výborné „kladové huby“, že sa im nevyrovnali ani umelo pestované (napr. hľiva ustricová).

Ďalšou pracovnou činnosťou bolo ožinanie okolia vysadených stromčekov kosákom, tiež okopanie, aby dobre rástli. Tam kde boli husté porasty, prípadne samorasajúce náletové stromy sa robila preriezávka pílkou.

Abý stromčeky neohrýzala lesná zver tak vrcholky (čopčeky) natierali ochranným roztokom.

Práce okolo nich končili vyrezávaním vianočných stromčekov na predaj.

Pre ďalšiu výsadbu čistili rúbaniská, aby sme mali stále ihličnaté a listnaté stromy v hore.

Tieto usilovné robotníčky dokázali za každého počasia, často nepriaznivého, dosiahnuť, aby boli hory pre zdravie, krásu a úžitok. Bola to ťažká práca bez techniky. Pre všetko živé na tejto zemi platí, že nič nie je nekonečné, musia sa aj lesy obnovovať. Čím viac sa vyrúbe zdravých stromov, tým viac sa zhorší životné prostredie, nastanú klimatické zmeny a potom ostanú len pustatiny.

A tak: hor sa do hôr!

E. Počiatková

Talentovaný heligonkár

Vystupuje doma v Papradne pri rôznych príležitostiach, každoročne reprezentuje našu obec v Hornej Marikovej či Lúkach, okrem toho absolvuje aj súťažné

prehliadky detských ľudových hudieb, speváckych skupín, sólistov spevákov a inštrumentalistov, ktoré sa konajú každé dva roky v kine Mier v Považskej Bys-

trici. Prešiel rukami viacerých učiteľov, medzi inými aj manželov Jána a Márie Lališovcov. Reč je o len 8-ročnom Samuelovi Klabníkovi, ktorý dokonale ovláda zvuk svojho hudobného nástroja. Na prehliadke mladých heligonkárov do 15 rokov pod názvom „Heligónka je moja milá“, ktorá sa konala začiatkom júla v Čičmanoch, získal druhé miesto.

(dm)

Prvý zľava je Samko Klabník.

KEDYSI a DNES

Krosná sú drevený nástroj (ručný či mechanický) určený na výrobu textílií. V minulosti sa na nich tkali koberce i plátno na košele, plachty, uteráky... Používajú sa dodnes, hoci už len ojedinele. Nahradili ich tkáčske stroje. V súčasnosti si ich môžete pripomenúť a pozrieť v Izbe regionálnych tradícií v Základnej škole v Papradne. (dm)

Sme už Podžiaranček

Sme detská folklórna skupina Podžiaranček (predtým ako Papradňanček), spoločne s deťmi sa v škole venujeme folklóru už dlhé roky. Veľkú zásluhu na tom mal ešte riaditeľ Mgr. Ivan Šípek a jeho predchodcovia. Snažíme sa pokračovať v ich začatej práci. Cieľom je zachovať najmä nárečie, piesne a tradície našej obce Papradno. Reprezentujeme našu základnú školu a obec na rôznych folklórnych súťažiach a podujatiach, kde sme v posledných rokoch dosiahli viacero úspechov na krajskej, ale aj celoštátnej úrovni. Nemáme dostatočné množstvo finančných prostriedkov, takisto krojov, preto by sme chceli touto cestou požiadať všetkých priaznivcov folklóru, ktorí by ste nám mohli poskytnúť či už kroj, alebo malý finančný príspevok pre našu činnosť. Ak sa rozhodnete nás podporiť, príspevok, kroje (alebo len jeho časť) môžete odovzdať v Základnej škole, Papradno 312 riaditeľke Mgr. Helene Janasovej alebo vedúcej Podžiarančeka uč. Mgr. Denise Macošíncovej. Veľmi pekne ďakujeme.

VIVAT PODŽIARAN

Čo máme nového? Strach koľko vecí... Ale tie si nechám ako v dobrej detektívke až na záver. Leto bolo krásne, teplé a my sme ho strávili na rôznych festivaloch, na ktorých sme v našom zoskupení ešte nevystupovali. Hneď na začiatok prázdnin sa naši mladí s Patrikom za volantom vybrali na folklórny festival do Východnej, kde účinkovali v programe Talenty. Tepló bolo riadne, o čom svedčili aj spálené nosy, no nenechali sa zahabiť a zaspievali tie naše papradňanské trávničky až tak to hučalo.

A k tomu Patrik s Michalom Mahútom aj na rífovú píšťalku zapískali. Možno ste si všimli toho nového mládencu, ktorý sa k nám spolu s Julkou, Kikou a Katkou pridali. Sme veľmi radi, že máme ďalších skvelých folkloristov medzi nami.

Devianske Podpolianske slávnosti tento rok päťdesiatku oslavovali, a ako sa na takého jubilanta patrí, pozval si veľa hostí, aby s ním tento sviatok oslávili. A na naše potešenie pozvali aj nás. Keďže chceli vzdať úctu šíriteľom folklóru, programový celok, v ktorom sme vystupovali, nazvali Poklona kultúrnemu dedičstvu. Len škoda, že nepozvali všetkých, ale iba štyri dievčatá, ktoré mali zaspievať ako v roku 1984. Štyri ženy pod vedením Heleny Žilinčikovej – Spíšky. Denka, Mirka, Mima a Kika tam „zaprali“ tie naše originálne: Ej, povej mi vieterko a Heľeľo, heľeľo. Pred toľkým publikom hádam aj trému trochu mali, no nebolo to vôbec poznať. Na veľkopoľnej obrazovke počas spevu premietali fotky a informácie o tých, ktoré tam boli kedysi aj slová piesní, ktoré naše dievčatá spievali. No a hneď na druhý deň sme všetci aj s našimi deťuencami na Marikovské slávnosti šli zaspievať. Skoro nám autobus nestačil, toľko nás bolo.

Lenka Jandušíková

Ako každý rok sme sa tam cítili výborne.

Ani tento rok sme nesmeli chýbať na výstave hydiny v Považskej Teplej, či Jazdeckých hrách na Kolibe. No a naše dobré vzťahy sme utužovali a na výbornom gulášu a iných dobrotách sme si pochutnali na Ozvenách Brusňanskú dolinu u Patrika na chate. Leto sme tento rok ukončili na Jasenickom nôtaní. Piesne vystriedalo vtipné hovorené slovo, ktoré diváci ocenili veľkým potleskom.

A čo máme teda nového? V najbližších dňoch spustíme našu webovú stránku www.podziaran.sk, ktorú pre nás vytvorili dvaja mládenci – Robo Balušík (áno, má korene v Papradne) a Oliver Roch z Bytče. Chcem sa im veľmi pekne poďakovať, lebo bez nároku na honorár strávili pri počítači dlhé hodiny, aby pre nás stránku vymysleli a naprogramovali. Čo ešte? Pokiaľ sa všetko podarí, Ondrejovské hody by mali byť obohatené o výstavu starých fotografií, ktoré ste nám alebo Denke Macošincovej priniesli, poslali. No a na hody budeme mať ešte jedno prekvapenie, ale to zatiaľ neprezradím. A ešte jedna novinka. Ak všetko dobre dopadne, na jeseň budeme natáčať Klenotnicu ľudovej hudby v Slovenskom rozhlase. Čas beží strašne rýchlo a október je už za dverami. Ešte raz by som vás chcela pozvať na celoslovenskú súťaž Nositeľia tradícií, ktorá bude 3. októbra v Dolnej Súči o 14.00 h. Slávnostné vyhodnotenie bude až na druhý deň, na výsledky budeme musieť chvíľu počkať.

Tak si teda nič neplánujte, poďte tam spolu s nami a držte nám palce, aby tí naši Šibačari vyčarovali úsmev a výborné hodnotenie nielen u publika, ale aj u poroty.

Štyri chodníčky

1. Štyri chodníčky pod Javorníčky k méj milěj, k méj milěj.
2. Tra o polnoci, tra o polnoci trafím k ňjej, trafím k ňjej.
3. Kebych hu dostal, hnedz bych hu prespal do rána, do rána.
4. Kedz prídžeš Janko, moje srdénko, rada som, rada som.
5. Aj pred polnocú aj po polnoci tvoja som, tvoja som.

POĎAKOVANIE

Prostredníctvom Polazníka by sme sa chceli srdečne poďakovať všetkým, ktorí nám doteraz prispeli svojimi historickými fotografiami. Aj vďaka vám sa nám podarilo zozbierať už takmer tisíc fotografií „starého“ Papradna, nevyhnutných pre fungovanie našej činnosti, ktoré vynaložíme na správne účely. Ak sa u vás na povale ešte nejaké nájdu, neváhajte nám ich priniesť.

FSK Podžiaran

MTB maratón Koliba – Papradno + Detská Považská cykloliga 3. kolo

Slovo dalo slovo a vznikla myšlienka založiť si vlastný Cyklo Team Brvnište. Dňa 25.3.2015 sme boli úspešne registrovaní ako občianske združenie. Keďže chceme priviesť viac detí k športu a podporiť rozvoj športu v našom regióne rozhodli sme sa, že zorganizujeme vlastné preteky. Chvíľu sme si mysleli, že sa nám to už nepodarí. Ale nevzdali sme sa, dotiahli sme to do úspešného konca a 8. 8. 2015 sa konal nultý ročník MTB maratónu Koliba - Papradno, ktorý bol spojený s Detskou Považskou cykloligou, konkrétne 3. kolom tejto série pretekov pre deti.

Účastníci sa prihlasovali už od 7.00 h, prví sa objavili až tesne pred ôsmou hodinou a chvíľku po areáli Koliby pobehovalo viac organizátorov ako súťažiacich. Tento stav sa rýchlo zmenil a nevedeli sme koho zapísať skôr. O 10. h sa už k davu prihovárala naša starostka Dagmar Mikudíková, náš pán farár Jozef Hlinka udelil požehnanie súťažiacim a hlavný organizátor dával pokyny.

Ako prví štartovali súťažiaci Detskej Považskej cykloligy na okruhu, ktorý sme vytvorili za Kolibou. Deti mali 7 súťažných kategórií (Baby, Mikro, Mili, Mini, Mladší žiaci, Starší žiaci a Kadeti) každá zvlášť pre chlapcov a dievčatá (spolu sme mali teda 14 kategórií). Štartovali postupne. Na štart sa postavilo 77 detí. Nezabudli sme ani na Kadetov, tí štartovali až v „peletóne“ spolu s dospelými. Po skončení pretekov na detskom okruhu starostka odovzdala víťazom odmeny. O 13.00 h sme odštartovali kategórie dospelých. Pretekári si mohli vybrať či 12,5 km okruh absolvujú 1-krát alebo 2-krát. Štartovalo 86 jazdcov na dvoch okruhoch. Jeden okruh si zvolilo len 15 pretekárov, z nich bolo 8 kadetov.

Cieľom prešli všetci pretekári, víťazom sme spolu so starostom obce Papradno odovzdali ceny. Ďakujeme všetkým čo nám pomáhali a podporili nás, Anne Beníkovej, starostom obcí Brvnište a Papradno, spoločenstvu Emauzy a ďalším vrátane obyvateľov obcí Papradno a Brvnište. Tešíme sa znovu o rok!

Andrej Žbodák

Kapela – Elections In The Deaftown

Elections In The Deaftown je kapela z Papradna a Brvništa, ktorá hrá modernú rokovú hudbu inšpirovanú súčasnými ale aj staršími, prevažne zahraničnými, vzormi. Na podkladoch poctivých basových liniek a špinavého zvuku vytvárajú melancholické piesne ozvláštnené skreslenými gitarami a klávesovými plochami.

Elections In The Deaftown sú Lukáš Zdurienčík (spev, gitara), Lukáš Harvánek (gitara, vokály), Juraj Hariš (basa, vokály), Martin Husarik (klávesy, vokály) a Ľuboš Šamaj (bicie). Svojpomocne vo svojej skúšobni-štúdiu nahrali zatiaľ dve EPs: Novšie A Kind Of Storm a staršie Bits and Pieces. V súčasnosti dokončujú nové pesničky, ktoré budú podľa ich slov ešte viac temné a shoegazeové a mali by sa čoskoro objaviť na ich debutovom albume. Ten bude oficiálne vydaný túto jeseň a bude obsahovať staršie piesne, ale aj úplne nové, ktoré ešte neboli zverejnené.

Za svoje najväčšie úspechy považujú vystupovanie na festivaloch Pohoda, Rock For People, Creepy Teepee, Indirekt v Chor-

vátsku, Grape, či Waves Bratislava.

Taktiež odohrali niekoľko klubových koncertov v Rakúsku, Maďarsku, Nemecku, Česku a na Slovensku. Dve z ich piesní Comfort Zone a A kind of Storm sa niekoľko týždňov držali na prvej priečke v hitparáde Osmička na Rádiu_FM, kde boli spolu s piesňou Ritual nasadené aj do dennej rotácie.

V minulom roku boli v tom istom rádiu nominovaní v kategórii singel roka s dvoma pesničkami. Najbližšie plány sú dokončiť album, kde sa k pesničkám budú snažiť spraviť aj videoklipy a plánujú hrať čo najviac to pôjde. Kapela sa opäť rysujú koncerty aj v zahraničí a veria, že sa z nich čo najviac potvrdí.

(zd)

Súťaž TFA – „Železný hasič“

TFA (Toughest Firefighter Alive) alebo „Najtvrdší hasič prežije“ je súťaž jednotlivcov v zásahovom odevu, obuvi a s dýchacím prístrojom ako záťažou. Súťažiaci musia zvládnuť 10 náročných disciplín ako napríklad prekonanie pevnej prekážky, posun závažia pomocou kladiva, prebehnutie lesíkom, transport figuríny na vzdialenosť 20 metrov a podobne. Vyhodnotenia sú v kategóriách mužov, žien a družstiev. V kategórii jednotlivcov dosahuje výborné výsledky náš 22-ročný Jakub Galko. V Lúkach, kde sa uskutočnil prvý ročník súťaže TFA Železný hasič, skončil na prvom mieste. Okrem tejto súťaže si vybojoval opäť prvé miesto na nočnej súťaži vo Veľkých Karloviciach. Vo Valašských Kloboukoch skončil na druhom mieste, v Stanovniciciach sa umiestnil na treťom mieste a v Halenkove skončil štvrtý. Celkovo sa v 4. ročníku Vsackej ligy umiestnil na 3. mieste. Členovia nášho DHZ Papradno sa nedali v súťaži zahabiť ani ako družstvo a v zložení Jozef Tóth, Ján Badač, Štefan Hucan, Miroslav Belušik a Jakub Galko si vybojovali celkové prvé miesto. (zd)

Kniha – priateľ človeka

Myslím si a určite nie som sama, že kniha zohráva veľkú úlohu v živote každého z nás. Samozrejme, pre každého človeka kniha znamená niečo iné. Niektorí z nás by možno povedali, že kniha – to sú len listy papiera s textom, zviazané do jedného celku. Ale knihu by sme takto vnímať nemali, mali by sme v nej hľadať čosi viac. V knihe máme vidieť predovšetkým svojho priateľa a učiteľa zároveň. Kniha má za úlohu rozširovať našu slovnú zásobu, vedomosti a niekedy možno rozvíjať i našu fantáziu. Mnohé z kníh sú napísané tak, aby nám – obyčajným ľuďom pomohli a poradili v ťažkých životných situáciách. Ponúkajú nám mnohé rady do života. Knihy by sme si mali vážiť. Knihy by sa mali nachádzať (a samozrejme aj čítať) v každej domácnos-

ti, lebo dom bez knihy je ako telo bez duše. Existujú rôzne druhy kníh (aj v našej obecnej knižnici), z ktorých si čitateľ vyberie tie, ktoré sú mu najbližšie. Rada by som verila tomu, že každý z nás má svoju obľúbenú knihu, k čítaniu ktorej sa vždy rád vracia. Veď čo je krajšie ako ponoriť sa do sveta fantázie a spolu s hrdinami zdieľať ich pocity, nálady a niekedy aj trápenia? V každom prípade, všetky knihy sú niečím zaujímavé a majú svoje čaro. Kniha je fenomén... Kniha je priateľ... Kniha priniesla revolúciu v šírení informácií a vedomostí dávno pred nástupom internetu a rôznych sociálnych sietí. Kniha nikdy nezradí, nevybijú sa jej baterky. Aj keď je čiastočne poškodená, stále funguje. Môžete po nej siahnuť kdekolvek. Môžete pri nej

Turisti nezahájajú ani počas letných prázdnin

V júli nevynechali už tradičné podujatie Marikovské folklórne slávnosti. Presunuli sa autobusom na Majer, pešo prešli z Majera cez Modlatín do sedla Orgoňova Kyčera a dolu do Hornej Marikovej. Naspäť domov sa vrátili trasou Dolná Mariková – Chrcholín – Papradno. Začiatkom augusta absolvovali prechod Javorníkmi od Melocíka až na Podjavorník. Koncom septembra plánujú výlet do Vysokých Tatier na Zelené pleso. Kto má chuť, môže sa k nim pridať. (dm)

Hokejbalisti jej dali novú tvár

Cez prázdniny v telocvični našej základnej školy hráči hokejbalového klubu Papradno pracovali na oprave podlahy. Najväčšiu zásluhu na kompletnej obrúsení, nátere podlahy a montáži nových basketbalových košov majú Ján Kukurdík, Peter Lališ a Ján Šípek, ktorí sa v rámci svojho voľného času miesto dobrovoľne potili v telocvični, aby získala dnešnú podobu. (dm)

zaspať v posteli. Jeden múdry človek raz povedal: „Knihy sú pre človeka tým, čo pre vtákov krídla“. Keď sa nad tým zamyslíme, určite pochopíme, že mal úplnú pravdu. Veď tak ako vtáci nemôžu lietať bez krídel, tak ľudia i v dnešnej pretechnizovanej dobe nemôžu žiť bez kníh.... Od 2. októbra Obecná knižnica v Papradne počas otváracích hodín, usporiada burzu vyradených kníh, ktoré si môžete zakúpiť za symbolickú cenu. Výťažok z predaja bude použitý na nákup

nových kníh. Pre deti budú pripravené omalovánky s pastelkami, čítanie rozprávok a určite aj sladká odmena. Pri tejto príležitosti pozývam všetkých obyvateľov Papradna na návštevu našej obecnej knižnice, ktorá sa nachádza v priestoroch KD. Knižnica ponúka množstvo titulov rôznej literatúry.

Otváracie hodiny:
streda 13.00 – 19.00 hod.
piatok 16.00 – 19.00 hod.

Vaša knihovnička Lenka Grbálová

Papradňanský boľceň

Dobrovoľný hasičský zbor v Papradne v spolupráci s Obecným úradom v Papradne zorganizovali v nedeľu 6. 9. po úspešnom nultom ročníku prvý ročník súťaže doma robených traktorov PAPERADŇANSKÝ BOĽCEŇ. Od skorého rána sa za Kolibou zbierali nielen súťažiaci, ale i fanúšikovia z rôznych kútov Slovenska, zavítali aj susedia spoza českých hraníc. V súťažných disciplínach bol napríklad prejazd trate, prejazd trate v opačnom smere, či rýchlostná súťaž, ktorá však bola po krátkom trvaní z bezpečnostných dôvodov zrušená. Súťažiacim dala zabráť pomerne náročná trať, ktorej museli prispôbiť svoju techniku jazdy, čo nebolo ľahké, a pri prejazde sa museli popasovať s pripravenými prekážkami, ktoré boli jej súčasťou. Spomedzi všetkých pretekajúcich sa najviac darilo jazdcom z Klieštiny, ktorí si odniesli viacero ocenení. Za reprezentáciu Papradna môžeme vďačiť Viliamovi Jurčíkovi, Miroslavovi Mikytovi a Marekovi Levčíkovi, ktorým sa podarilo trať úspešne zdolať. O občerstvenie sa postarala Koliba Papradno a dobrovoľné zložky DHZ Papradno, Červený kríž, Poľovnícky zväz Javorník, takže vďaka nim, sme si pochutnali na výbornom guláši, držkovej, kapustnici, klobásach, zemiakových plackách a iných dobrotách. No a ako to už pri takýchto podujatiach býva zvykom, na záver nechýbala ani bohatá tombola. Toto podujatie sa vydarilo na výbornú, ďakujeme všetkým zúčastneným i organizátorom, a tešíme sa opäť na ďalší ročník tejto súťaže. (pm)

Už 13. ročník Jazdeckých hier na Kolibe

A opäť dvojdňové s bohatým programom plným hudby a zábavy. Usporiadal ich Jazdecký oddiel Grunt spolu s kolektívom farmy Papradno. Aj tento rok sa tu stretli kone a jazdci z rôznych kútov Slovenska, ktorí súťažili v desiatich disciplínach. Westernové a parkúrové disciplíny boli rozdelené do dvoch dní, atraktívna disciplína „Opitý jazdec“ nemohla na podujatí chýbať ani tento rok. Preteky otvorila najmladšia účastníčka Timea Levčíková na koni Sheron. Pekné počasie podujatiu prišlo, a tak sa Koliba stala miestom stretnutí nielen rodín s malými deťmi, ale aj priaznivcov agroturistiky zo širokého okolia. Zlákala ich krásna príroda, atrakcie pre deti a možnosť stretnutia detí s tátošmi či jazda na nich. Povoziť a pofotiť sa mohli aj na starodávnom koči, ich nadšenie bolo obrovské. Nechýbali ukážky prác s domácimi zvieratami – zaháňanie oviec a malých kačičiek ovčiarскими psami pána Moleka z Moravy, ľudí potešilo aj vystúpenie Veroniky Dolníkovej a jej koňa Aníza, ktorý sa na konci ich programu zvedavcom krásne poklonil. Organizátori nevynechali ani osvedčené súťaže v jedení syra, pití žinčice. Na Kolibe rozvoniavali nadýchané šišky, návštevníci si mohli pochutnať aj na tradičných bryndzových haluškách, pirohoch, no nechýbalo ani grilované mäsko. Novinkou bola rodeo jazda na býkovi, toho roku sem zavítali aj veteráni z Klubu Manín, ktorí absolvovali jazdu okolo Súľovských vrchov, a neobišli tak ani miestnu Kolibu. O dobrú náladu sa postarali aj Podžiaranci, na sobotňajšej večernej zábave hrala do tanca Country skupina ROSA, končilo sa až nadržanom. Dovidenia o rok! (dm)

Súľova, na Holíš, koncom júla zdolali okruh 30 km trasy po zdotári z Mačiarovej smerom na Slatinky a Hladnú, a jazdu si spestrili krásnou vyhlídkou na Kýčere, a odtiaľ zamierili rovno do Papradna. V septembri znova zavítali na výhľadňu do obce Dohňany a to tento raz trasou cez Javorníky a samozrejme ne-

obišli ani Kasárne. Naším bajkerom želáme veľa síl, takisto aby im dobré počasie na prišlo a aby sa im darilo bez problémov realizovať ich ďalšie „bajkovačky“ a zdolávať nové trasy, až pokiaľ zasa svoje bicykle odložia na zimný spánok.

Dohňany – Juraj Kukurdík a Jaroslav Hromadík

Letné „bajkovačky“

Toto leto bolo ako stvorené pre cykloturistiku, takže naši „bajkeri“ si znova prišli na svoje, ani chvíľu nezaháľali a popri zdolávaní náročných trás, si tak mohli vychutnať krásnu prírodu a nádherné výhľady na krajinu v plnej paráde. Počas letných prázdnin sa „prebajkovali“ do

Na turnajoch takmer nepremožiteľní

Počas letnej prípravy sa naši dorastenci spolu s mužmi TJ Žiar Papradno zúčastnili viacerých futbalových turnajov na doline. Zvítazili na domácom ihrisku, v Stupnom, v Jasenici a v susednom Brvništi im víťazstvo ušlo iba o vlások. Dokázali, že vzájomnou spoluprácou na ihrisku sa dá dosiahnuť veľa, ukázali tímového ducha. Aj ten im dopomohol k výhre. Výkonmi v bráne sa blýsol nielen brankár dorastencov Peter Gardoň, ale aj gólmán mužov Mikuláš Hromadík, ktorého zákrok bol čerešničkou na torte na Memoriáli Rastislava Šibíka v Jasenici. Obaja menovaní boli vyhlásení za najlepších brankárov turnajov. Prajeme im, aby sa im darilo aj v ďalších bojoch majstrovských futbalových zápasov. Nová sezóna nám už začala, fanúšikovia si môžu opäť vychutnať nedeľné zápasy na domácej pôde. Starších žiakov trénuje Miroslav Martinec a Vlodo Košút, dorastencov sa nevzdal mladý František Brezni-

Brankár Mikuláš Hromadík s ocenením.

čan, ktorý spolupracuje opäť s Ľubom Santusom. U mužov nastala zmena. Ich trénerom v nastávajúcej sezóne bude Dušan Raninec, bývalý reprezentant ČSSR vo futsale. (dm)

Medzinárodné a celoslovenské úspechy nášho rodáka

Som hráčom najstaršieho a najúspešnejšieho slovenského klubu amerického futbalu Bratislava Monarchs. Tento rok sme nastúpili v dvoch súťažiach – v slovenskej i náročnej maďarskej lige. Celú sezónu sme ustáli bez jedinej prehry, a tak sme v oboch získali titul s príchuťou zlata.

Na budúci rok sa predstavíme v rakúskej lige, ktorá je považovaná za najlepšiu v Európe. V septembri, ak sa podarí, nastúpim s reprezentáciou na barážový zápas v Bazileji proti Švajčiarsku, v ktorom by sme radi uspeli a predstavili sa na majstrovstvách Európy. Držte nám palce!

Ľubomír Baninec

Dorastenci TJ Žiar Papradno, víťazi turnaja v Stupnom.

Futbalové tabuľky

I. trieda muži

1.Bolešov	7	6	0	1	22:4	18
2.Tuchyňa	7	6	0	1	21:11	18
3.Horná Poruba	7	4	1	2	26:15	13
4.Plevník	7	3	3	1	15:12	12
5.Papradno	7	4	0	3	13:10	12
6.Košeca	7	3	2	2	22:9	11
7.D. Kočkovce	7	4	0	3	18:9	12
8.Ilava	7	3	0	4	20:21	9
9.Udiča	7	3	0	4	12:28	9
10.K.Podhradie	7	2	2	3	14:11	8
11.Lysá	7	3	0	4	13:15	9
12.Dulov	7	1	2	4	5:17	5
13.M.Lednice	7	1	0	6	5:23	3
14.Jasenica	7	1	0	6	9:30	3

IV. liga žiaci

1.Domaniža	6	5	1	0	29:12	16
2.Ladce	6	5	0	1	20:7	15
3.Udiča	5	4	1	0	32:4	13
4.Košeca	5	3	2	0	14:5	11
5.Dohňany	6	3	1	2	11:10	10
6.Plevník	5	3	0	2	27:8	9
7.Papradno	6	2	1	3	11:16	7
8.D. Mariková	6	1	3	2	10:13	6
9.Pružina	6	1	2	3	12:18	5
10.Lysá	5	1	1	3	6:21	4
11.Prečín	6	1	0	5	6:17	3
12.Jasenica	5	1	0	4	11:23	3
13.Sverepec	5	0	0	5	1:36	0

IV. liga dorast

1.L. Rovne	9	6	2	1	18:10	20
2.N. Rudno	9	6	1	2	31:12	19
3.Borčice	8	5	3	0	30:5	18
4.N. Dubnica	8	4	3	1	19:11	15
5.Kúty	8	5	0	3	18:12	15
6.Papradno	9	5	0	4	19:17	15
7.V.Kostolany	9	4	2	3	21:15	14
8.Beluša	8	4	1	3	19:15	13
9.Boleráz	9	3	1	5	14:17	10
10.Holíč	8	3	1	4	12:32	10
11.D. Súča	9	2	3	4	12:22	9
12.Nemšová	8	1	3	4	13:21	6
13.D.Vestence	8	2	0	6	8:19	6
14.Bošany	8	1	2	5	8:19	5
15.T.Stankovce	8	1	0	7	10:25	3
16.Ilava	0	0	0	0	0:0	0

Muži a dorastenci na turnaji v Jasenici.

Vydavateľ: Obec Papradno, 018 13 Papradno č. 315, IČO:00317594. **Redakčná rada:** Ing. Věra Lališová, e-mail: viera.lalisova@csspapradno.sk, Ing. Anna Pozníková, Mgr. Denisa Macošincová, Bc. Petra Mikyťová, Bc. Zuzana Djasníková, e-mail: papradno@papradno.sk. **Príprava pre tlač:** Viera Petříková. **Tlač:** PNprint, Piešťany. **Náklad:** 1 100 výtlačkov. Povolené Okresným úradom Považská Bystrica, odbor všeobecnej vnútornej správy. **Reg. číslo:** EV 3232/09, ISSN 1338-8037. **Cena výtlačku:** bezplatne.